

Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň ZŠ a vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Umožňuje žákům pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech - Člověk a společnost, Člověk a příroda, Výchova ke zdraví.

Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Tím dochází k propojení vzdělávací oblasti s reálným životem.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání je kladen důraz na rozvíjení poznatků, dovedností a prvotních zkušeností žáků získaných ve výchově v rodině a utváření prvotního uceleného obrazu světa. Je rozdělen na 5 tématických okruhů:

- 1. Místo, kde žijeme** – poznávání nejbližšího okolí, chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické a regionální skutečnosti, rozvíjení kladného vztahu k místu bydliště, národního cítění a vztah k naší zemi.
- 2. Lidé kolem nás** - osvojování a upevňování základů slušného chování a jednání, uvědomování si významu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty a snášenlivosti. Seznámení s prvotními poznatky a dovednostmi budoucího občana demokratického státu.
- 3. Lidé a čas** – žáci se učí orientaci v dějích a čase, vyvolání u žáků zájmu o minulost, kulturní bohatství regionu a České republiky.
- 4. Rozmanitost přírody** – poznávání Země, jako planety sluneční soustavy, rozmanitost a proměnlivost přírody (živé i neživé), vedení žáků k poznatku, že Země a život na ní tvoří nedílný celek, kde všechny děje probíhají v souladu a rovnováze – ochrana přírody, zlepšení životního prostředí, ekologie.

5. Člověk a jeho zdraví – poznávají sami sebe, jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby, vývoj člověka, denní režim, hygiena, výživa aj. Získávají základní poučení o zdraví, nemocech, zdravotní prevenci, první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Přínos těchto průřezových témat k rozvoji osobnosti žáka je uplatňován průběžně pomocí následujících tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova (OSV): Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznávání a sebepojetí; Psychohygiena; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace

Výchova demokratického občana (VDO): Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS): Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět;

Multikulturní výchova (MKV): Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV): Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Základní podmínky života; Ekosystémy

Mediální výchova (MV): Tematické okruhy receptivních činností – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka se realizuje v 1. - 3. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	-	-
Počet hodin	1	2	3	-	-

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován v kmenových učebnách, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Během výuky Prvouky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, programy podporující zájem žáků o prvouku (interaktivní výstavy, exkurze, vycházky, pozorování terénu, školy v přírodě, krátkodobé projekty apod.). K rozvíjení vztahu k přírodě, historii a současnosti napomáhají i zájmové útvary v rámci Školního klubu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzděláváním žáků v prouce lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- na praktických příkladech vysvětluje smysl a cíl učení
- umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat činnost
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- podporuje využití poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- uplatňuje individuální přístup k žákům
-

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- učí žáky řešit problémové situace, propojovat znalosti z více vyučovacích předmětů a jejich využití v praktickém životě
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej
- učí žáky srozumitelně vyjadřovat svůj názor, respektovat názor druhého, jak přijat konstruktivní kritiku

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou podporuje u žáků dodržování pravidel stanovených ve školním řádu
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci rozvíjeli svou slovní zásobu v daných tématech
- vede žáky ke srozumitelné formulaci svých myšlenek a názorů
- vyžaduje prezentaci výsledků žákovy práce (i skupinové) s využitím komunikačních dovedností

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi

- učí ohleduplnému a uctivému jednání s druhými lidmi (poskytnout nebo požádat o pomoc)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o prvouku a snahu zlepšovat své výsledky
- vede žáky ke kladnému vztahu ke svému okolí a kulturnímu dědictví, ochraně státu a státních symbolů
- vede k chápání základních společenských zákonů a norem, uvědomování si práv a povinností ve škole i mimo školu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke kladnému vztahu k práci (samostatné i týmové)
- vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání digitálních nástrojů
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozborem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů
- doporučuje žákům využívat různé zdroje informací a učí je hodnotit výsledky své i cizí práce z hlediska kvality, funkčnosti, ochrany životního prostředí a ochrany zdraví svého i zdraví ostatních

1.stupeň
Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-1-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • Zná název obce, kde žije • Zná prostředí domova • Umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí • Orientuje se v místě bydliště, vyznačí v jednoduchém plánu svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • Zná základní pravidla silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov • Obec – krajina, význačné budovy • Doprava 	VDO: Osobnostní rozvoj, mezilidské vztahy	Vést žáky k uvědomění si nové pozice
ČJS-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • Zná prostředí školy, adresu, cestu do školy a zpět • Seznámí se s okolím školy • Získá poznatky o činnosti školy • Zná jméno třídního učitele/ky, ředitele školy • Umí si připravit pomůcky na vyučování • Udržuje pořádek ve svých věcech • Umí si uspořádat pracovní místo 	<ul style="list-style-type: none"> • Škola – prostředí, činnost • Okolí školy • Bezpečnost při cestě do školy 	VDO: Občanská společnost a škola; řešení problémů	Tvorba třídního řádu
LIDÉ KOLEM NÁS				

ČJS-3-2-01;02	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině Rozlišuje role rodinných příslušníků tatínek, maminka, dědeček, babička, bratr, sestra atd. 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina – soužití v rodině Postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy Povolání 	MKV: Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity	
ČJS-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje vhodné a nevhodné chování mezi jednotlivci Připustí svůj omyl, dokáže vyjádřit svůj názor Zná práva a povinnosti žáků školy 	<ul style="list-style-type: none"> Chování lidí – vlastnosti Pravidla slušného chování Právo a spravedlnost 	OSV: Občan, občanská společnost a stát	Vycházka – obchody, MěÚ Seznámení se základními lidskými právy, principy soužití
LIDÉ A ČAS				
ČJS-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina Pozoruje roční období Umí vyjmenovat dny v týdnu, měsíce v roce Rozlišuje čas k práci a odpočinku 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v čase a časový řád Režim dne Kalendář Státní svátky a významné dny 		
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> Zná domácí zvířata a jejich mláďata Zná volně žijící zvířata Dokáže pojmenovat druhy ovoce a zeleniny, význam pro zdraví Umí pojmenovat stromy v lese, ovocné stromy 	<ul style="list-style-type: none"> Domácí a volně žijící zvířata a jejich mláďata Ovoce, zelenina Stromy Ochrana přírody Roční období 	EV: Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS-3-4-01;02	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní části lidského těla Zná názvy běžných nemocí Dodržuje základní hygienické návyky 	<ul style="list-style-type: none"> Lidské tělo Péče o zdraví, pitný režim, odpočinek, spánek Zdravá výživa, vitamíny Osobní nebezpečí 	MKV: Kulturní diference Etnický původ	Výchova ke zdraví

	<ul style="list-style-type: none"> • Zná základy správné životosprávy • Zná zásady správného chování u lékaře 			
--	---	--	--	--

1.stupeň

Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-3-1-01 ČJS-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • Zná název obce, kde žije • Zná prostředí domova • Umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí, vyznačí v jednoduchém plánu místo bydliště, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí • Orientuje se v místě bydliště, začlení svou obec do příslušného kraje, popíše změny v nejbližším okolí a obci • Zná základní pravidla silničního provozu, pozná základní dopravní značky • Umí vyjmenovat dopravní prostředky • Dodržuje základní pravidla chodce 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov • Obec, místní krajina, význačné budovy • Světové strany • Doprava, dopravní značky • Dopravní prostředky • Malý chodec 	VDO: Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát	Vést žáky k uvědomění si nové pozice
ČJS-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • Zná prostředí školy, adresu, cestu do školy a zpět • Seznámí se s okolím školy 	<ul style="list-style-type: none"> • Škola – prostředí, činnost • Okolí školy 	VDO: Občan, občanská společnost a stát	Vycházka - okolí školy, obchody

	<ul style="list-style-type: none"> • Získá poznatky o činnosti školy • Umí si připravit pomůcky na vyučování • Udržuje pořádek ve svých věcech • Umí si uspořádat pracovní místo • Orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí, umí komunikovat s prodáváčem, umí zacházet s přidělenými penězi 	<ul style="list-style-type: none"> • Služby a obchody • Bezpečnost při cestě do školy 		
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-3-2-01;02	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, zná základní pravidla chování v rodině a společnosti • Orientuje se v širších rodinných vztazích • Chápe význam a potřebu různých povolání • Zná zaměstnání svých rodičů 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina – soužití v rodině • Postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy, mezigenerační vztahy • Povolání 	VDO: Občan, občanská společnost a stát	
ČJS-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje vhodné a nevhodné chování mezi jednotlivci, umí požádat o pomoc a poděkovat • Rozezná vlastnictví – osobní, veřejné, společné atd. • Zná práva a povinnosti žáků školy 	<ul style="list-style-type: none"> • Chování lidí, soužití lidí • Pravidla slušného chování • Právo a spravedlnost 	MKV: Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity	
LIDÉ A ČAS				
ČJS-3-3-01;02;03	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina • Pozoruje roční období, vyjmenuje měsíce v roce • Zná běžně užívané výrobky, ví, k čemu slouží 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád • Režim dne • Kalendář, roční období, hodiny • Bydlení, předměty denní 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Zná některá zařízení domácnosti • Porovnává přítomnost a minulost, pojmenuje některé rodáky, kulturní, historické památky; báje a pověsti spjaté s místem v němž žije • Rozlišuje čas k práci a odpočinku • Umí časově zařadit zvyky(vánoce, velikonoce) • Porovnává minulost a současnost • Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka 	<p>potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Průběh lidského života • Vánoce, velikonoce – tradice a zvyky • Regionální památky – báje, pověsti 		
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-3-4-01;02;03	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje, popíše, porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • Dokáže rozřadit přírodniny – živé, neživé • Dokáže vysvětlit význam vody a vzduchu pro život • Dokáže rozlišit základní přírodní společenstva, zná stromy listnaté a jehličnaté, keře, byliny, zemědělské plodiny • Umí vyjmenovat některé pokojové rostliny • Zná vybraná volně žijící zvířata, ptáky • Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změření základní veličiny pomocí 	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a Země – roční období, den, noc • Rozmanitost životních podmínek na Zemi –podnebí, počasí • Voda, vzduch – význam pro život • Rovnováha v přírodě – základní společenstva (les, pole, louky aj.) • Rostliny, houby, živočichové • Ochrana přírody a ohleduplné chování v přírodě 	<p>EV:</p> <p>Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>Ochrana životního prostředí Třídění odpadu Životní styl</p>

	jednoduchých nástrojů a přístrojů			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS-3-5-01;02;03;04	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní části lidského těla a jeho funkce Zná názvy běžných nemocí Seznámí se s první pomocí, důležitými telefonními čísly Dodržuje základní hygienické návyky Zná základy správné životosprávy Zná zásady správného chování u lékaře Je obezřetný při setkání s neznámými jedinci Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a dokáže v případě nebezpečí požádat o pomoc Respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> Lidské tělo – základní stavba a funkce Péče o zdraví, pitný režim, pohybový režim, úrazy a poranění, nemoc První pomoc Zdravá výživa, vitamíny Osobní nebezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu – chodec, cyklista Šikana Situace hromadného ohrožení 	OSV: Sebepoznávání a sebepojetí Psychohygiena Komunikace MKV: Lidské vztahy, multikultura Etnický původ	Životní styl

1.stupeň

Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
	Žák:			
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-3-1-	<ul style="list-style-type: none"> Zná základní údaje o obci, respektuje 	<ul style="list-style-type: none"> Domov 	VDO:	

01;02;03	<p>lidové zvyky a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zná prostředí domova, vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy • Dokáže určit základní světové strany • Orientuje se v místě bydliště – vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště, školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí • Pozoruje změny, rozliší přírodní a umělé prvky v krajině • Dokáže vyjmenovat státní symboly • Zná základní pravidla silničního provozu, pozná dopravní značky • Umí řešit jednoduché dopravní situace • Dodržuje základní pravidla chodce a cyklisty 	<ul style="list-style-type: none"> • Obec – základní údaje, minulost a současnost, význačné budovy • Lidové zvyky a tradice • Vlast-domov, krajina, národ, státní symboly • Mapa, světové strany, model • Lidské zásahy v krajině • Doprava, dopravní značky, dopravní situace • Malý chodec a cyklista 	<p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>EV: Vztah člověka k prostředí</p> <p>MKV: Lidské vztahy Multikulturalita</p>	
ČJS-3-1-01;02	<ul style="list-style-type: none"> • Zná prostředí školy, adresu, cestu do školy a zpět • Seznámí se s okolím školy • Získá poznatky o činnosti školy • Udržuje pořádek ve svých věcech • Umí si uspořádat pracovní místo • Orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí, umí komunikovat s prodáváčem, umí zacházet s přidělenými penězi 	<ul style="list-style-type: none"> • Škola – prostředí, činnost • Okolí školy • Služby a obchody • Bezpečnost při cestě do školy 	<p>VDO: Občanská společnost a škola</p>	
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-3-2-01;02	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje příbuzenské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina a společnost – 	<p>VDO:</p>	

	<p>v rodině, zná základní pravidla chování v rodině a společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v širších rodinných vztazích • Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků i jiných lidí, rozeznává a netoleruje negativní projevy chování • Učí se rozlišovat kladné a záporné povahové vlastnosti; • Umí rozeznat základní formy vlastnictví • Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy, mezigenerační vztahy • Komunikace, řešení problémů, vzájemná pomoc a tolerance • Kultura – kulturní instituce • Vlastnictví - osobní, soukromé, veřejné společné • Povolání 	<p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>OSV: Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace</p>	
ČJS-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje vhodné a nevhodné chování mezi jednotlivci, umí požádat o pomoc a poděkovat • Zná práva a povinnosti žáků školy • Učí se principy demokracie, seznámí se se základními lidskými právy a s právy dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> • Chování lidí, soužití lidí • Pravidla slušného chování • Právo a spravedlnost 	<p>MKV: Lidské vztahy Etnický původ</p>	
LIDÉ A ČAS				
ČJS-3-3-01;02;03	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v čase – památky regionu a péče o ně • Pojmenuje rodáky obce, významné události regionu, • Pozoruje roční období, vyjmenuje měsíce v roku • Zná běžně užívané výrobky, ví, k čemu slouží • Zná některá zařízení domácnosti • Porovnává přítomnost a minulost 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád • Dějiny, jako časový sled událostí • Minulost kraje, rodáci, památky, domov, rodný kraj, vlast • Bydlení , proměny způsobu života • Báje, mýty a pověsti 	<p>VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS: Objevujeme Evropu a svět</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje čas k práci a odpočinku • Interpretuje báje a pověsti spjaté s místem • Seznamuje se s dávnou minulostí obce, regionu 			
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-3-4-01;02;03	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje, popíše, porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • Dokáže roztrždit přírodniny – živé, neživé, dokáže rozlišit přírodniny, lidské výtvořy, suřoviny • Dokáže vysvětlit význam vody a vzduchu pro život • Dokáže rozlišit základní přírodní společenstva, zná stromy listnaté a jehličnaté, keře, byliny, zemědělské plodiny • Zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz • Dokáže popsat stavbu jejich těla • Provádí jednoduché pokusy, určuje společné i rozdílné vlastnosti, měří pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmanitost životních podmínek na Zemi –podnebí, počasí • Voda, vzduch – význam pro život • Rovnováha v přírodě – základní společenstva (les, pole, louky aj.) • Rostliny, houby, živočichové – stavba těla, rozmnožování, zařazení do příslušného přírodního společenství • Ochrana přírody a ohleduplné chování v přírodě • Jednoduché pokusy 	EV: Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života	Ochrana životního prostředí Třídění odpadu Životní styl
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS-3-5-01;02;03;04	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje základní části lidského těla a jeho funkce • Zná názvy běžných nemocí • Seznámí se s první pomocí, 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo – základní stavba a funkce • Orgány a jejich funkce • Péče o zdraví, pitný režim, 	OSV: Rozvoj schopností poznávání Sebepoznávání a sebepojetí Psychohygiena	Výchova ke zdraví

	<p>důležitými telefonními čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje základní hygienické návyky • Umí změřit výšku, délku, čas, hmotnost, teplotu • Zná základy správné životosprávy • Zná zásady správného chování u lékaře • Je obezřetný při setkání s neznámými jedinci • Dokáže v případě nebezpečí požádat o pomoc • Respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>pohybový režim, úrazy a poranění, nemoc</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vážení a měření • První pomoc • Zdravá výživa, vitamíny • Osobní nebezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu – chodec, cyklista • Šikana, odmítání návykových látek • Situace hromadného ohrožení 	<p>Kreativita Komunikace</p>	<p>M- zápis a měření jednotek</p>
--	---	---	----------------------------------	-----------------------------------

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

1.období

1.Místo,kde žijeme

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

2.Lidé kolem nás

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

3.Lidé a čas

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

4.Rozmanitost přírody

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

5.Člověk a jeho zdraví

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Člověk a jeho svět

Předmět: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň ZŠ a vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Umožňuje žákům pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech - Člověk a společnost, Člověk a příroda, Výchova ke zdraví.

Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Tím dochází k propojení vzdělávací oblasti s reálným životem.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání je výuka přírodovědy zaměřena na získávání poznatků, dovedností, vědomostí a schopností, které žákům umožní aktivně poznávat přírodu a prostředí, ve kterém člověk žije a pracuje. Učí se poznávat základní jevy a vztahy v přírodě, souvislosti mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a ostatní biosférou. Vede žáky k používání získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě. Vytváří odpovědný vztah k přírodě a životnímu prostředí. Je rozdělen na 5 tematických okruhů:

- 1. Místo, kde žijeme** – poznávání nejbližšího okolí, chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické a regionální skutečnosti, rozvíjení kladného vztahu k místu bydliště, národního cítění a vztah k naší zemi.
- 2. Lidé kolem nás** - osvojování a upevňování základů slušného chování a jednání, uvědomování si významu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty a snášenlivosti. Seznámení s prvotními poznatky a dovednostmi budoucího občana demokratického státu.
- 3. Lidé a čas** – žáci se učí orientaci v dějích a čase, vyvolání u žáků zájmu o minulost, kulturní bohatství regionu a České republiky.
- 4. Rozmanitost přírody** – poznávání Země, jako planety sluneční soustavy, rozmanitost a proměnlivost přírody (živé i neživé), vedení žáků k poznatku, že Země a život na ní tvoří nedílný celek, kde všechny děje probíhají v souladu a rovnováze – ochrana přírody, zlepšení životního prostředí, ekologie.

5. Člověk a jeho zdraví – poznávají sami sebe, jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby, vývoj člověka, denní režim, hygiena, výživa aj. Získávají základní poučení o zdraví, nemocech, zdravotní prevenci, první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Přínos těchto průřezových témat k rozvoji osobnosti žáka je uplatňován průběžně pomocí následujících tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova (OSV): Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznávání a sebepojetí; Psychohygiena; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace

Výchova demokratického občana (VDO): Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS): Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět;

Multikulturní výchova (MKV): Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV): Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Základní podmínky života; Ekosystémy

Mediální výchova (MV): Tematické okruhy receptivních činností – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda se realizuje ve 4. - 5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	-	-	-	4.	5.
Počet hodin	-	-	-	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován v kmenových učebnách, v odborné učebně digitálních technologií, popř. v odborné učebně přírodovědných předmětů. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Během výuky Přírodovědy jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, programy podporující zájem žáků o přírodovědu (interaktivní výstavy, exkurze, vycházky, pozorování terénu, školy v přírodě, krátkodobé projekty apod.). K rozvíjení vztahu k přírodě, historii a současnosti napomáhají i zájmové útvary v rámci Školního klubu – Skaut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzděláváním žáků v přírodovědě lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- na praktických příkladech vysvětluje smysl a cíl učení
- umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat činnost
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- podporuje využití poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- uplatňuje individuální přístup k žákům
- umožňuje žákům pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení,
- umožňuje žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledky a zvážit uplatnění v praxi
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili je
- učí žáky srozumitelně vyjadřovat svůj názor, respektovat názor druhého, jak přijat konstruktivní kritiku

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou podporuje u žáků dodržování pravidel stanovených řádem odborných učeben
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci rozvíjeli svou slovní zásobu v daných tématech

- vede žáky ke srozumitelné formulaci svých myšlenek a názorů
- vyžaduje prezentaci výsledků žákovy práce (i skupinové) s využitím komunikačních dovedností

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi
- učí ohleduplnému a uctivému jednání s druhými lidmi (poskytnout nebo požádat o pomoc)
- vede žáky ke vzájemnému respektu a oceňování práce druhých

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o přírodovědu a snahu zlepšovat své výsledky
- vede žáky ke kladnému vztahu ke svému okolí a kulturnímu dědictví, ochraně státu a státních symbolů
- vede k chápání základních společenských zákonů a norem, uvědomování si práv a povinností ve škole i mimo školu
- k zodpovědnému chování v krizových situacích a poskytnutí první pomoci
- vede žáky k ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke kladnému vztahu k práci (samostatné i týmové)
- vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání digitálních nástrojů
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů
- doporučuje žákům využívat různé zdroje informací a učí je hodnotit výsledky své i cizí práce z hlediska kvality, funkčnosti, ochrany životního prostředí a ochrany zdraví svého i zdraví ostatních

1.stupeň
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-4-1-01;02;03	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje základní společenstva v okolí obce – poloha bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • Pozoruje přírodu v každém ročním období • Popisuje a třídí organismy • Orientuje se atlasech, mapách, encyklopediích • Učí se pracovat s klíči • Umí řešit dopravní situace, zná dopravní značky 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov • Obec – krajina, význačné budovy • Atlas, mapa, encyklopedie, klíč na určování přírodnin • Doprava 	VDO: Občan, občanská společnost a stát	
ČJS-4-1-04;05;06	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje zemský povrch v regionu a jeho tvary, určí polohu svého bydliště • Umí pojmenovat vodní toky, rozšíření půd, rostlinstva a živočišstva • Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, kultury • Umí rozlišit hlavní orgány státní moci, zná zastupitele obce 	<ul style="list-style-type: none"> • Místní oblast, region, světové strany • Naše vlast – domov, krajina, národ • Státní symboly • Státní správa a samospráva v obci 	VDO: Občan, občanská společnost a stát	Pravidla třídního kolektivu
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-4-2-	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe příbuzenské a mezigenerační 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina 	MKV:	

01;02;03;	<p>vztahy, život a funkci v rodině</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomoc sociálně slabý, nemocným • Učí se respektovat principy demokracie • Učí se ochraňovat základní lidská práva 	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí • Chování lidí 	<p>Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>OSV: Mezilidské vztahy Komunikace</p>	
ČJS-4-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže poukázat v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny • Učí se navrhnout možnosti zlepšení životního prostředí v rámci okolí školy a obce 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní globální problémy 	<p>VDO: Občan, občanská společnost a VMEGS: Evropa a svět nás zajímá MKV: Kulturní diference Etnický původ</p>	<p>Základní lidská práva Principy soužití</p>
LIDÉ A ČAS				
ČJS-4-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v čase – určování času, čas jako fyzikální veličina, změní základní fyzikální veličiny • Pozoruje roční období • Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů • Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád • Režim dne • Kalendář • Státní svátky a významné dny • Chráněná příroda 	<p>EV: Vztah člověka k prostředí</p>	
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-4-4-01;02;03	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí důvody pohybu Země • Význam Slunce pro život na Zemi • Popíše projevy života, vliv střídání ročních období na živé organismy • Umí vysvětlit, co znamená rovnováha v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a Země • Střídání ročních období, rozmanitost přírody • Látky a jejich vlastnosti, jednoduché pokusy • Voda, vzduch 	<p>EV: Vztah člověka k prostředí Ekosystémy</p>	<p>Hospodářství - odpady</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Objevuje propojenost mezi živou a neživou přírodou • Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů • Učí se porovnat základní projevy života • Třídí organismy do známých skupin • Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • Živá příroda - rostliny, houby, živočichové • Neživá příroda – nerosty, horniny, půda • Životní podmínky • Rovnováha v přírodě • Ekologie – ochrana přírody, životního prostředí 		
ČLOVĚK A ZDRAVÍ				
ČJS-4-5-01;02;04;05;08	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže pojmenovat části lidského těla, popsat funkci orgánových soustav • Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví • Uplatňuje základní hygienické a preventivní postupy přispívající k ochraně zdraví • Odmítá návykové látky 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo • Rodičovství, partnerství, sexuální výchova • Péče o zdraví, zdravá výživa • Zdraví a návykové látky- prevence a zneužívání návykových látek 	OSV: Sebepoznávání a sebepojetí Psychohygiena Komunikace Seberegulace a sebeorganizace	Výchova ke zdraví

1.stupeň
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-5-1-01;02	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje základní společenstva v okolí obce • Pozoruje přírodu v každém ročním období • Popisuje a třídí organismy • Orientuje se atlasech, mapách, encyklopediích • Učí se pracovat s klíči • Umí řešit dopravní situace, zná dopravní značky 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov • Obec – krajina, význačné budovy • Atlas, mapa, encyklopedie, klíč na určování přírodnin • Doprava 	VDO: Občan, občanská společnost a stát	
ČJS-5-1-03;06	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje zemský povrch v regionu a jeho tvary, určí polohu svého bydliště • Umí pojmenovat vodní toky, rozšíření půd, rostlinstva a živočišstva • Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, kultury • Umí rozlišit hlavní orgány státní moci, zná zastupitele obce 	<ul style="list-style-type: none"> • Místní oblast, region, světové strany • Podnebí, počasí v regionu • Naše vlast – domov, krajina, národ • Státní symboly • Státní správa a samospráva v obci 	VDO: Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát VMEGS: Objevujeme Evropu a svět	
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkci v rodině 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina 	MKV: Lidské vztahy	Základní lidská práva

	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc sociálně slabý, nemocným • Učí se respektovat principy demokracie • Učí se ochraňovat základní lidská práva • Účelně organizuje práci, zábavu, odpočinek, účelně se chová v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí • Chování lidí 	Princip sociálního smíru a solidarity OSV: Mezilidské vztahy	Principy soužití
ČJS-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže poukázat v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny • Učí se navrhnout možnosti zlepšení životního prostředí v rámci okolí školy a obce 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní globální problémy • Podnebí a počasí - globální 	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
LIDÉ A ČAS				
ČJS-5-3-01;02	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v čase – určování času, čas jako fyzikální veličina, změní základní fyzikální veličiny s praktickým užíváním základních jednotek • Využívá vymoženosti techniky • Pozoruje roční období • Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů • Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád • Člověk a svět práce • Technika • Energie • Příjem dat a informací • Režim dne • Kalendář • Státní svátky a významné dny 	EV: Vztah člověka k prostředí OSV: Kreativita Komunikace	
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-5-4-	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí důvody pohybu Země kolem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a Země 	EV:	

01;02;03;04; 05;06;07	<p>své osy a Slunce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam Slunce pro život na Zemi • Popíše projevy života, vliv střídání ročních období na živé organismy • Umí vysvětlit, co znamená rovnováha v přírodě, význam vody a vzduchu pro život • Objevuje propojenost mezi živou a neživou přírodou • Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů • Učí se porovnat základní projevy života • Třídí organismy do známých skupin podle klíčů a atlasů • Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír, Slunce, Měsíc, planety, hvězdy • Střídání ročních období, rozmanitost přírody • Látky a jejich vlastnosti • Voda, vzduch • Živá příroda - rostliny, houby, živočichové • Neživá příroda – nerosty, horniny, půda • Životní podmínky • Rovnováha v přírodě • Ekologie – ochrana přírody, životního prostředí • Chráněná příroda 	<p>Vztah člověka k prostředí Ekosystémy Základní podmínky života</p>	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ				
ČJS-5-5- 01;02;04;05; 06;07;08	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže pojmenovat části lidského těla, popsat funkci orgánových soustav • Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, orientuje se ve vývoji dítěte před a po porodu • Uplatňuje ohleduplné chování v situacích ohrožujících zdraví • Orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku • Ošetří drobná poranění a zajistí 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo • Rodičovství, partnerství, sexuální výchova • Péče o zdraví, zdravá výživa • První pomoc • Osobní nebezpečí • Zdraví a návykové látky- 	<p>OSV: Sebepoznávání a sebepojetí Psychohygiena Mezilidské vztahy Komunikace</p>	<p>Výchova ke zdraví</p>

	lékařskou pomoc <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní hygienické a preventivní postupy přispívající k ochraně zdraví • Odmítá návykové látky • Respektuje rozhodnutí a pokyny dospělých při mimořádných událostech 	prevence a zneužívání návykových látek <ul style="list-style-type: none"> • Situace hromadného ohrožení 		
--	---	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

2.období

1.Místo,kde žijeme

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

2.Lidé kolem nás

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

3.Lidé a čas

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

4.Rozmanitost přírody

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

5.Člověk a jeho zdraví

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty

Člověk a jeho svět

Předmět: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň ZŠ a vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Umožňuje žákům pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech - Člověk a společnost, Člověk a příroda, Výchova ke zdraví.

Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Tím dochází k propojení vzdělávací oblasti s reálným životem.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání je výuka vlastivědy zaměřena na seznámení s důležitými historickými událostmi, významnými osobnostmi regionálních i národních dějin, formuje vědomí příslušnosti k vlastnímu národu. Informuje o způsobu života lidí v sousedních zemích Evropy. Rozvíjí schopnost pozorovat, analyzovat, srovnávat, pojmenovávat jevy a děje a vyprávět o nich. Učí používat získané vědomosti v praktických činnostech. Je rozdělen na 5 tématických okruhů:

- 1. Místo, kde žijeme** – poznávání nejbližšího okolí, chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické a regionální skutečnosti, rozvíjení kladného vztahu k místu bydliště, národního cítění a vztah k naší zemi.
- 2. Lidé kolem nás** - osvojování a upevňování základů slušného chování a jednání, uvědomování si významu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty a snášenlivosti. Seznámení s prvotními poznatky a dovednostmi budoucího občana demokratického státu.
- 3. Lidé a čas** – žáci se učí orientaci v dějích a čase, vyvolání u žáků zájmu o minulost, kulturní bohatství regionu a České republiky.
- 4. Rozmanitost přírody** – poznávání Země, jako planety sluneční soustavy, rozmanitost a proměnlivost přírody (živé i neživé), vedení žáků k poznatku, že Země a život na ní tvoří nedílný celek, kde všechny děje probíhají v souladu a rovnováze – ochrana přírody, zlepšení životního prostředí, ekologie.

5. **Člověk a jeho zdraví** – poznávají sami sebe, jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby, vývoj člověka, denní režim, hygiena, výživa aj. Získávají základní poučení o zdraví, nemocech, zdravotní prevenci, první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Přínos těchto průřezových témat k rozvoji osobnosti žáka je uplatňován průběžně pomocí následujících tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova (OSV): Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj

Výchova demokratického občana (VDO): Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Forma participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS): Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět;

Multikulturní výchova (MKV): Lidské vztahy; Kulturní diference; Etnický původ; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV): Vztah člověka k prostředí;

Mediální výchova (MV): Tematické okruhy receptivních činností – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda se realizuje ve 4. - 5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	-	-	-	4.	5.
Počet hodin	-	-	-	1	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda je vyučován v kmenových učebnách, v odborné učebně digitálních technologií, popř. v odborné učebně přírodovědných předmětů. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Během výuky Vlastivědy jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, programy podporující zájem žáků o vlastivědu (interaktivní výstavy, exkurze, vycházky, pozorování terénu, školy v přírodě, krátkodobé projekty apod.). K rozvíjení vztahu k přírodě, historii a současnosti napomáhají i zájmové útvary v rámci Školního klubu – Skaut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzděláváním žáků ve vlastivědě lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k odpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost
- umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat činnost
- učí orientaci v plánu, mapě, atlase
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, učí je rozlišovat základní a rozšiřující učivo
- podporuje využití poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- uplatňuje individuální přístup k žákům

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podporuje samostatnost, tvořivost, logické myšlení a práci v týmu
- nabízí žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z oblasti lidské činnosti
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej
- učí žáky srozumitelně vyjadřovat svůj názor, respektovat názor druhého, jak přijat konstruktivní kritiku

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou podporuje u žáků dodržování pravidel, vyžaduje prezentaci výsledků žákovi práce s využitím komunikačních dovedností
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby se žáci vyjadřovali srozumitelně verbálně i písemně

- vede žáky ke srozumitelné formulaci svých myšlenek a názorů
- učí žáky naslouchat druhým

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi
- učí ohleduplnému a uctivému jednání s druhými lidmi (poskytnout nebo požádat o pomoc)
- vede žáky ke vzájemnému respektu a oceňování práce druhých
- učí žáky netolerovat projevy xenofobie, rasismu, nacionalismu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením učí žáky rozumět základním lidským právům, znát existenci zákonů a jejich funkci a postihy při jejich porušení
- vede žáky ke kladnému vztahu ke svému okolí a kulturnímu dědictví národa, ochraně státu a státních symbolů, podporuje u žáků vlastenectví
- vede k chápání a uvědomování si práv a povinností ve škole i mimo školu
- umožňuje aktivně se zapojovat do kulturních akcí a života obce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke kladnému vztahu k práci (samostatné i týmové)
- vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání digitálních nástrojů
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozбором vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů
- doporučuje žákům využívat různé zdroje informací a učí je hodnotit výsledky své i cizí práce z hlediska kvality
- umožňuje žákům organizovat akce pro jiné třídy, rodiče a veřejnost

1.stupeň
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-4-1-01;02;03	<ul style="list-style-type: none"> • Umí pracovat s pojmy domov, krajina, region, stát • Učí se vyhledávat ve vlastivědné mapě, orientuje se v plánu okolí bydliště • Umí najít dané místo na mapě, v atlase • Orientuje se na mapě Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše vlast – domov, krajina národ, postavení v Evropě • Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti • Mapa, atlas, kompas, plány • Světové strany; 	VDO: Občan, občanská společnost a stát VMEGS: Objevujeme Evropu a svět	
ČJS-4-1-01;04;05	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v plánu školy a jejího okolí, seznámí se s historií školy • Seznámí se s historií obce-osídlení, hospodářstvím a kulturou • Umí posoudit význam z hlediska historického, politického, správního • Používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Škola a její okolí • Obec – minulost a současnost, dopravní síť, tradice • Základy státního zřízení a politického systému v ČR • Státní správa a samospráva • Služby a obchody 	VDO: Občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě	
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-4-2-01;02;	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnotí a srovnává postavení a jednání lidí ve společnosti • Vyvodí pravidla pro soužití ve škole, obci, společnosti • Používá pojmy vztahující se k hospodářskému, kulturnímu a 	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí – národů a národností • Chování lidí – principy demokracie • Kultura – kulturní instituce • Právo a spravedlnost 	MKV: Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity OSV: Sociální rozvoj	

	<p>politickému životu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat, která porušují základní lidská práva 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociální problémy • Problémy konzumní společnosti 		
LIDÉ A ČAS				
ČJS-4-3-01;02;03;04	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s časovými údaji a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději • Porovnává minulost a současnost – zvyky, tradice, práci lidí • Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů • Srovnává postavení lidí ve společnosti v minulosti a současnosti • Umí pojmenovat osobnosti našich dějin • Využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Dějiny, jako časový sled událostí - časová osa, letopočet • Státní svátky a významné dni • Proměny způsobu života (bydlení, předměty denní potřeby) • Regionální památky – minulost kraje a předků, lidé a obory zkoumající minulost • Národní bohatství-báje mýty, pověsti, zvyklosti, tradice, obrazy z dějin (Velká Morava, sv. Václav, Karel IV., Husitství, Marie Terezie a Josef II.-reformy a školní docházka aj.) 	<p>VDO: Občan, občanská společnost a stát</p> <p>OSV: Osobnostní rozvoj</p>	
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-4-4-01;02;03;07	<ul style="list-style-type: none"> • Učí se hledat souvislosti mezi přírodou a konečnými výsledky činnosti člověka • Všimá si dění v nejbližší společnosti a přírodním prostředí • Posoudí některé konkrétní činnosti v přírodě a jejich dopady na životní prostředí (likvidace odpadů) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohleduplné chování k Zemi, přírodě • Ochrana životního prostředí • Cestovní ruch • Chráněné krajinné oblasti v ČR • Mimořádné události 	<p>EV: Ekosystémy Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Ochrana životního prostředí Třídění odpadu Životní styl</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Chování při mimořádných událostech 			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS-4-5-04;08	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • Respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech • Ovládá důležitá telefonní čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní nebezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu (chodec, cyklista) • Krizové situace – šikana, týrání, sexuální zneužívání a další formy násilí • Media • Služby odborné pomoci • Situace hromadného ohrožení 	OSV: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj	Výchova ke zdraví

1.stupeň
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-5-1-01;02;03;04	<ul style="list-style-type: none"> • Umí pracovat s pojmy domov, krajina, region, stát • Učí se vyhledávat ve vlastivědné mapě, orientuje se v plánu okolí bydliště • Zná vodstvo a pohoří ČR • Orientuje se na mapě Evropy • Umí vyhledávat státy a jejich hlavní města, zná stručnou historii vybraných států a charakteristické rysy jejich kultur • Umí vyhledat světadíly a oceány 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše vlast – domov, krajina národ, postavení v Evropě • Regiony ČR – vodstvo, pohoří, kraje • Mapa, atlas, kompas, plány • Evropa – nížiny, hory, vodstvo, státy EU a jejich hlavní města • Svět • Světové strany 	VDO: Občan, občanská společnost a stát	
ČJS-5-1-04;06	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v plánu školy a jejího okolí, zná historii školy • Zná historii obce - osídlení, hospodářství, kulturu • Umí posoudit význam z hlediska historického, politického, správního • Používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Škola a její okolí • Obec – minulost a současnost, dopravní síť, tradice • Základy státního zřízení a politického systému v ČR • Státní správa a samospráva • Služby a obchody 	VDO: Občanská společnost a škola OSV: Osobnostní rozvoj	
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-5-2-01;02;03;04	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnotí a srovnává postavení a jednání lidí ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí – národů a národností 	MKV: Lidské vztahy	

	<ul style="list-style-type: none"> • Vyvodí pravidla pro soužití ve škole, obci, společnosti • Používá pojmy vztahující se k hospodářskému, kulturnímu a politickému životu • Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat, která porušují základní lidská práva 	<ul style="list-style-type: none"> • Chování lidí – principy demokracie • Kultura – kulturní instituce • Právo a spravedlnost • Sociální problémy • Problémy konzumní společnosti 	Princip sociálního smíru a solidarity Multikulturalita OSV: Sociální rozvoj	
LIDÉ A ČAS				
ČJS-5-3-01;02;03;04;05	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s časovými údaji a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději • Umí vysvětlit význam vědy a techniky • Umí pojmenovat osobnosti našich dějin jednotlivých období • Srovnává způsob života v hlavních dějinných obdobích • Objasní vznik ČSR, posoudí život v období nacistické okupace • Umí charakterizovat poválečné období, období totality a demokracie • Využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti • Objasní historické důvody státních svátků 	<ul style="list-style-type: none"> • Dějiny, jako časový sled událostí - časová osa, letopočet • Události nejnovějších dějin, osobnosti, národní obrození • Vynálezy 19 st. • Proměny způsobu života (bydlení, předměty denní potřeby) • Regionální památky – minulost kraje a předků, lidé a obory zkoumající minulost • Národní bohatství-báje mýty, pověsti, zvyklosti, tradice, obrazy z dějin (T.G. Masaryk, vznik ČSR, I. a II. světová válka, obnovení demokracie aj.) 	VMEGS: Objevujeme Evropu a svět VDO: Občan, občanská společnost a stát	
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-5-4-01;02;03	<ul style="list-style-type: none"> • Učí se hledat souvislosti mezi přírodou a konečnými výsledky činnosti člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohleduplné chování k Zemi, přírodě • Ochrana životního prostředí 	EV: Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	

	<ul style="list-style-type: none"> • Všímá si dění v nejbližší společnosti a přírodním prostředí • Posoudí některé konkrétní činnosti v přírodě a jejich dopady na životní prostředí (likvidace odpadů) • Zdůvodní význam chráněných částí přírody a památek 	<ul style="list-style-type: none"> • Cestovní ruch • Chráněné krajinné oblasti v ČR 	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS-5-5-01;04;05;06;07;08	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní nebezpečí –bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu (chodec, cyklista) • Krizové situace – šikana, týrání, sexuální zneužívání a další formy násilí • Media • Služby odborné pomoci • Situace hromadného ohrožení 	OSV: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Životní styl Výchova ke zdraví

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

2.období

1.Místo,kde žijeme

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

2.Lidé kolem nás

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

3.Lidé a čas

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

4.Rozmanitost přírody

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

5.Člověk a jeho zdraví

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty